

*Професійна підготовка майбутніх учителів:
методи та технології навчання і виховання*
Анна Михайлівна Чернишова,
*кандидат педагогічних наук, старший викладач
кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання
Житомирського державного університету ім. Івана Франка,
(м. Житомир, Україна)*

МЕТОДИ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ВИКЛАДАННЯ ХОРЕОГРАФІЇ

Важливим засобом реалізації завдань щодо естетичного виховання є залучення підростаючого покоління до хореографічного мистецтва. На сучасному етапі розвитку освітньої галузі у багатьох загальноосвітніх закладах зміст навчання розширюється шляхом запровадження хореографії як навчального предмету з метою естетизації та забезпечення фізичного розвитку дитини.

Додаткової уваги зазначена проблема набуває у контексті підготовки майбутніх учителів початкових класів, оскільки саме у молодшого школяра завершується формування цілого ряду фізичних та фізіологічних властивостей. Останнє зумовлює потребу узагальнення досвіду професійно-педагогічної підготовки студентів педагогічних факультетів та вимагає оновлення теоретико-методологічних засад проблеми підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання хореографії.

У науковій літературі розробка проблем хореографічного мистецтва здійснюється в історико-аналітичному, проблемно-теоретичному, фольклорно-етнографічному та освітньо-методичному напрямках. Загальнотеоретичні основи професійної підготовки педагога-хореографа досліджувалися у працях Г.О. Березової, Л.А. Бондаренко, О.А. Бурля, А.Я. Ваганової, Є.П. Валукіна, С.Г. Забрєдовського, Є.В. Зайцева, Р.В. Захарова, С.Л. Зубатова, Ф.В. Лопухова, А.М. Мессерера, А.П. Тараканової, Т.С. Ткаченко, В.І. Уральської та ін.

Визначена проблема потребує вивчення цілого ряду питань, серед яких

одним із найбільш важливих є визначення педагогічного інструментарію, зокрема методів професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання хореографії.

Метод (іл. *methodos* – шлях до мети) це: спосіб пізнання явищ природи і суспільства [1, с. 135]; спосіб діяльності, спрямованої на досягнення певної мети [2, с. 46]. Загальними ознаками методу є: відображення ним цілеспрямованої діяльності; метод є своєрідною системою дій [1, с. 135].

Метод навчання – це певний спосіб цілеспрямованої реалізації процесу навчання, досягнення поставленої мети [1, с. 138].

Зважаючи на те, що у хореографічній діяльності крім теоретичної яскраво виражена її практична спрямованість, то для урівноваження акцентів між теорією і практикою в основу систематизації методів професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання хореографії покладено теоретичну та практичну складові.

У зв'язку з цим ми виділяємо три групи методів професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання хореографії.

I. Методи стимулювання та мотивації професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання хореографії забезпечують пізнавальну, вольову, емоційну активізацію студентів у процесі фахової підготовки, сприяють формуванню професійних інтересів з позиції особистісної та соціальної значущості.

За характером діяльності усі методи стимулювання та мотивації професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання хореографії поділимо на дві групи: теоретичні та практичні. У цьому випадку, крім роз'яснення професійної та особистої значущості теоретичної підготовки до хореографічної діяльності доцільно використовувати методи, які створять ситуації інтересу, зацікавлять, емоційно вплинуть на студента і таким чином стимулюють його до оволодіння необхідними знаннями [3].

Методи навчання, що стимулюють майбутніх учителів початкових класів та хореографії до практичної діяльності у процесі професійно-педагогічної

підготовки до викладання хореографії направлені на удосконалення їх технічної майстерності та емоційної виразності під час виконання хореографічного тексту. Серед них важливими є: створення ситуації пізнавальної новизни, проведення майстер-класів, перегляд і відвідування виступів відомих колективів та ін.

II. Організаційні методи професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання хореографії забезпечують процес опосередкування студентами змісту професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання хореографії.

Серед теоретичних методів організації професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання хореографії важливими у контексті нашого дослідження є лекція, розповідь, бесіда та пояснення.

Оскільки, для якісної фундаментальної підготовки майбутніх учителів початкових класів, що викладатимуть хореографію крім міцного засвоєння знань, умінь та навичок, важливе становлення творчого потенціалу особистості фахівця, то практичні методи організації професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання хореографії умовно поділимо за рівнем прояву творчого потенціалу на дві групи: 1) репродуктивні (переказ, виконання вправ, виконання комбінацій, етюдів, хореографічних композицій); 2) активні (метод показу, репетиторство, імпровізаційний метод, ігровий метод, концентричний метод, метод аналізу педагогічних ситуацій, моделювання фрагментів хореографічних занять, метод мікровикладання, метод музичного супроводу).

III. Методи контролю та самоконтролю професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання хореографії забезпечують функцію контролю та самоконтролю під час вивчення хореографічних дисциплін.

Теоретичні методи слугують для перевірки знань студентів теоретичного характеру у процесі навчання (поточний контроль) та по завершенню вивчення курсу (підсумковий контроль). Ці методи поділимо на: методи усного контролю

(опитування, залік, іспит), методи письмового контролю (контрольна робота, підсумкова контрольна робота, тестові завдання), методи самоконтролю.

За допомогою практичних методів контролю та самоконтролю професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання хореографії педагог оцінює знання та уміння студентів щодо техніки виконання рухів, комбінацій та етюдів, методики створення власних комбінацій на основі вивчених рухів (поточний контроль); техніки виконання та методики постановки комбінацій, етюдів, хореографічних композицій (підсумковий контроль).

Важливе місце серед практичних методів належить методу самоконтролю, який спрямований на формування у студентів вміння усвідомлено регулювати власну навчально-хореографічну діяльність, удосконалювати її, попереджати помилки і неточності.

Системне застосування спеціально відібраних методів, що використовуються під час вивчення дисциплін хореографічного циклу, забезпечить цілісність процесу професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання хореографії.

Список використаних джерел

1. Практикум з педагогіки : навчальний посібник : видання 2-ге, доповнене і перероблене / За заг. ред. О.А.Дубасенюк, А.В.Іванченка. Житомир: Житомир. держ. пед. ун-т, 2002. 482 с.

2. Єремєєва В.М. Технологія вивчення основ дидактики : метод. реком. [для викл. І студ. Вищ. іле. навч. закл.] / Єремєєва В.М. Житомир : Житомир. держ. універ., 2000. 52 с.

3. Деркач С.П. Теоретичне питання професійної підготовки вчителя [Електроний ресурс] / С. Наукові конференції. Режим доступу : <http://intkonf.org/derkach-sp-teoretichne-pitannya-profesiynoyi-pidgotovki-vchitelya/>